

DECIZIE

de inadmisibilitate a sesizării nr.95g/2019 privind excepția de
neconstituționalitate a unor prevederi din articolele
281 și 395 din Codul de procedură penală

nr. 76 din 21.05.2019

Monitorul Oficial nr.230-237/164 din 19.07.2019

* * *

Curtea Constituțională, judecând în componența:
dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *grefier*,
Având în vedere sesizarea depusă pe 16 mai 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 21 mai 2019 în camera de consiliu,
Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textelor „care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă” de la alin.(2) și „în cazul în care învinuitul este tras la răspundere pentru săvârșirea mai multor infracțiuni care urmează a fi încadrate juridic în baza diferitelor articole, alineate sau litere ale articolului din [Codul penal](#), în ordonanță se arată care anume infracțiuni au fost săvârșite și articolele, alineatele sau literele articolelor care prevăd răspunderea pentru aceste infracțiuni” de la alin.(3) ale articolului 281 și a textului „pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită” din articolul 395 alin.(1) pct.3) din Codul de procedură penală, ridicată de către dl avocat Andrei Cernicov, în dosarul nr.1–1745/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 16 mai 2019 de către dl judecător Andrei Niculcea din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

A. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI PRINCIPAL

3. Pe rolul judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, se află cauza penală privind învinuirea dlor Gheorghe Corcodel, Mihai Corcodel, Dmitrii Rebejin și Constantin Morcov de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 187 alin.(2) lit.b), e) și f) [Jaful] din [Codul penal](#).

4. Pe 15 mai 2019, în cadrul ședinței de judecată, dl avocat Andrei Cernicov a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 281 și 395 din Codul de procedură penală. Dispozițiile articolului 281 din Codul de procedură penală reglementează modalitatea de punere sub învinuire. Articolul 395 din Codul de procedură penală cuprinde reglementări referitoare la dispozitivul sentinței de condamnare.

5. Prin încheierea din aceeași dată, instanța de judecată a admis excepția de neconstituționalitate și a dispus trimiterea unei sesizări la Curtea Constituțională.

B. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

6. Prevederile relevante ale [Constituției](#) sunt următoarele:

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

7. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr.122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 281

Punerea sub învinuire

„(1) Dacă, după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialelor cauzei, procurorul consideră că probele acumulate sunt concludente și suficiente, el emite o ordonanță de punere sub învinuire a persoanei.

(2) Ordonanța de punere sub învinuire trebuie să cuprindă: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua, luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză; formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea nu a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din [Codul penal](#) care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă.

(3) În cazul în care învinuitul este tras la răspundere pentru săvârșirea mai multor infracțiuni care urmează a fi încadrate juridic în baza diferitelor articole, alineate sau litere ale articolului din [Codul penal](#), în ordonanță se arată care anume infracțiuni au fost săvârșite și articolele, alineatele sau literele articolelor care prevăd răspunderea pentru aceste infracțiuni.”

Articolul 395

Dispozitivul sentinței de condamnare

„(1) În dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate:

1) numele, prenumele și patronimicul inculpatului;

2) constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală;

3) categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului **pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită**, pedeapsa definitivă pe care urmează să o execute; categoria penitenciarului în care trebuie să execute pedeapsa cel condamnat la închisoare; data de la care începe executarea pedepsei; durata termenului de probă în cazul condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și cui îi revine obligația de a supraveghea pe cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale [Codului penal](#), ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței;

4) dispoziția despre computarea reținerii, arestării preventive sau arestării la domiciliu, dacă inculpatul până la darea sentinței se afla în stare de arest;

5) dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă;

6) obligațiile puse în seama condamnatului cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

(2) Dacă inculpatul este învinuit în baza mai multor articole ale legii penale, în dispozitivul sentinței trebuie să se indice precis în baza cărora anume articole el a fost achitat și în baza cărora a fost condamnat.

(3) În toate cazurile, pedeapsa trebuie să fie precizată astfel încât la executarea sentinței să nu apară nici un fel de îndoiele cu privire la categoria și mărimea pedepsei stabilite de instanța de judecată.

(4) În cazurile prevăzute în art.66 din [Codul penal](#), dispozitivul sentinței va cuprinde, de asemenea, și dispoziția în vederea ridicării gradului militar sau special, titlului special, gradului de calificare (clasificare) sau a distincțiilor de stat ale inculpatului.

(5) În cazul condamnării unui cetățean străin sau apatrid cu reședință permanentă în alt stat, dispozitivul sentinței va cuprinde explicații privind dreptul de a cere transferarea condamnatului în țara de reședință.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că aplicarea de către instanța de judecată a dispozițiilor contestate din articolele 281 și 395 din Codul de procedură penală ar putea conduce la înrăutățirea situației pentru inculpat. Astfel, autorul consideră că, în speță, trebuie aplicate prevederile articolului 114 din [Codul penal](#), care se referă la calificarea infracțiunilor în cazul unui concurs de infracțiuni, însă nu dispozițiile articolului 84, care prevăd cumularea pedepselor în cazul unui concurs de infracțiuni. În viziunea autorului excepției, calificând fiecare infracțiune în parte și aplicând pedeapsa separat pentru fiecare faptă cu cumularea lor în condițiile articolului 84 din [Codul penal](#), instanța de judecată ar stabili o pedeapsă mai aspră pentru persoana acuzată.

9. În opinia autorului excepției, prevederile contestate sunt contrare dispozițiilor articolelor 22 și 54 din [Constituție](#).

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Andrei Cernicov, în dosarul nr.1–1745/2019, pendinte la judecătoria Chișinău, sediul Buiucani. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textele „care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă” de la alin.(2) și „în cazul în care învinuitul este tras la răspundere pentru comiterea mai multor infracțiuni care urmează a fi încadrate juridic în baza diferitelor articole, alineate sau litere ale articolului din [Codul penal](#), în ordonanță se arată care anume infracțiuni au fost săvârșite și articolele, alineatele sau literele articolelor care prevăd răspunderea pentru aceste infracțiuni” de la alin.(3) din articolul 281 din Codul de procedură penală. Prevederile articolului 281 din Codul de procedură penală reglementează modalitatea de punere sub învinuire a persoanei. De asemenea, este obiect al excepției de neconstituționalitate textul „pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită” din articolul 395 alin.(1) din Codul de procedură penală, care se referă la cuprinsul dispozitivului sentinței de condamnare.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul excepției ridică o problemă referitoare la încadrarea juridică a faptei penale. Astfel, autorul menționează că prevederile contestate obligă instanța de judecată să califice fiecare infracțiune în parte și să stabilească pentru fiecare infracțiune o pedeapsă separată cu cumularea acestora, potrivit articolului 84 din [Codul penal](#). În consecință, instanța de judecată ar stabili o pedeapsă mai aspră, fiind încălcate astfel prevederile articolului 22 din [Constituție](#).

15. Curtea menționează că nu poate reține încălcarea prevederilor articolului 22 din [Constituție](#), pentru că problemele abordate în sesizare se referă la aspecte referitoare la încadrarea juridică a faptei penale.

16. În acest context, Curtea reține că reglementările referitoare la încadrarea juridică a faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru infracțiuni, precum și alte reglementări țin de competența Parlamentului și se întemeiază pe rațiuni de politică penală.

17. Totodată, Curtea relevă că, potrivit articolului 113 din [Codul penal](#), calificarea infracțiunii cuprinde acea parte a procesului de aplicare a normelor juridice care constă în determinarea și

constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. De asemenea, potrivit prevederilor aceluiași articol, efectuarea calificării juridico-penale oficiale este încredințată de către stat unor organe speciale de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, care acționează în numele legii.

18. În acest context, Curtea menționează că încadrarea juridică a faptei penale, identificarea normei aplicabile cazului și stabilirea pedepsei penale țin de competența instanței de judecată. De asemenea, Curtea menționează că instanțele de judecată efectuează încadrarea juridică a faptei în funcție de condițiile concrete ale speței deduse judecării.

19. Prin urmare, Curtea nu poate examina, prin prisma [Constituției](#), dacă o instanță de judecată a dat o încadrare juridică corectă a faptelor comise de către inculpați.

20. Așadar, având în vedere cele menționate, Curtea nu poate reține excepția de neconstituționalitate, deoarece aceasta abordează probleme de aplicare a normelor penale.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolelor 61 alin.(3) și 64 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textelor „care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă” de la alin.(2) și „în cazul în care învinuitul este tras la răspundere pentru săvârșirea mai multor infracțiuni care urmează a fi încadrate juridic în baza diferitelor articole, alineate sau litere ale articolului al [Codul penal](#), în ordonanță se arată care anume infracțiuni au fost săvârșite și articolele, alineatele sau literele articolelor care prevăd răspunderea pentru aceste infracțiuni” de la alin.(3) ale articolului 281 și „pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită” din articolul 395 alin.(1) pct.3) din Codul de procedură penală, ridicată de către dl avocat Andrei Cernicov, în dosarul nr.1–1745/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTE

Mihai POALELUNGI

Nr.76. Chișinău, 21 mai 2019.